

Safer ayı üzerine

İzmir'den Fatma ÖZCAN: “Safer ayına uğursuzluklar ayı deniyor. Bu ayda çok sadaka vermemiz öğütleniyor. Bu ayda yapmamız gereken bir ibadet var mı?”

Safer ayı, Hicrî ayların ikincisidir. Hicrî ayların birincisi, bilindiği gibi Muharrem ayı idi ve içinde aşûre günü vardı. Üçüncüsü ise Rebî'ül-Evvel ayıdır ve bu ayın 12. Gecesinde Kâinatın Efendisi Sevgili Peygamberimiz (asm) arzımıza, aramıza ve gönlümüze teşrif etti.

Hicrî takvimde bazı ayların ve günlerin; gerek içinde farz kılınan ibadetler, gerekse bir kudsî tarihin unvanı olmaları hasebiyle mukaddes tanındığı biliniyor. Meselâ Recep, Şaban ve Ramazan ayları, nafile ve farz ibadetlerin içerisinde teşrî kılındığı üç ibâdet ayı olarak bilinir; bu aylardan bilhassa Ramazan ayı ve bu ay içindeki Kadir Gecesi Kur'ân'da da ifâdesini bulur; diğer ikisi de muhtelif nafile ibâdetler için münbit birer zemin teşkil ettiği sahih hadislerde beyan edilir. İslâmiyet öncesi Araplar arasında da Muharrem, Recep, Zi'l-Kâde ve Zi'l-Hicce aylarının hürmet duyulan aylardan olduğu ve bu aylarda Arapların savaş yapmaktan çekindikleri biliniyor. Sahih kaynaklarda mübarek olduğu bildirilen diğer gün ve geceleri de burada zikretmek lâzım: Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı, Arefe gün ve geceleri, Kandil geceleri, Cuma günleri, Aşûre günü vs. gibi. Bu günlerde de gerek nafile, gerek vacip, gerekse farz olmak üzere değişik eda şekilleriyle muhtelif ibadetler yapılır.

Görüldüğü gibi İslâmiyet'te hürmet duyulan ve belli ibadetler için tahsis edilen aylar, günler ve geceler bulunmakla beraber; âfetler, musibetler ve semavî belâlar için tahsis edilen muayyen her hangi bir zaman diliminden söz etmek mümkün değildir. Böyle bir tahsisat, İslâm'ın ruhuna uygun değildir. Belli ayları İlâhî musibet ayı olarak ilân etmek doğru da değildir. Allah'ın irâdesini aylarla veya günlerle sınırlamak mümkün olmadığı gibi; böyle bir sınırlama çabası kulluk terbiyesine de yakışmaz.

İlâhî îkâz ve felâketler başka aylarda olmuyor mu? Kaldı ki, belli aylarda İlâhî

ikazların yoğunlaştığını farz etsek bile, o ayların musibet ve uğursuzluk ayı olarak ilân edilmesi Resûlullah (asm) tarafından nehy edilmiştir.

Safer ayı cahiliye Arapları tarafından uğursuz ay olarak tanınıyor ve bu ayda umre yapmak büyük günahlardan sayılıyordu. Resûlullah (asm) ise “Umre her zaman helâldir!” buyurarak bu aya atfedilen uğursuzluk inancını kırmıştı¹. Ama ne yazık ki; bu ayda akdedilen nikâhların uzun ömürlü olmayacağı, bu ayda yapılan faaliyetlerin sonuçsuz kalacağı, bu ayda başlanılan işlerin uğursuzlukla biteceği tarzındaki inançların, cahiliye Araplarından beri halk arasında yer yer varlığını sürdürere gelen hurafelerden olduğunu görüyoruz.

Ebû Hüreyre’nin (ra) rivâyetiyle Resûlullah (asm) Efendimiz şöyle buyurmuştur: “Hastalığın kendiliğinden sirâyeti yoktur; uğursuzluk ve baykuş ötüşünün olumsuz etkisi yoktur; Safer ayının hayır ve şerle bir alâkası yoktur; bunlar cahiliye hurafeleridir. Cüzzamlıdan, aslandan kaçtığınız gibi kaçınız!”²

Safer ayının normal aylardan olduğunu tespit ettikten sonra; her ne kadar güvenilir kaynaklarla teyit edilmese de, burada, Safer ayında yapılması uygun bulunan şu duâyı zikredebiliriz: “Bismillâhirrahmânirrahîm: Allah’ım; hamd ve şükür Sana mahsustur! Minnetim Sana’dır! Ben Senin kulunum; ve ben bundan dolayı huzurluyum! Nefsimi, dînimi, dünyamı, âhiretimi, işlerimin sonunu ve amelimi Sana emânet ediyorum. Bütün Muhammed (asm) ümmetini Senin gücünün, havlinin, kudretinin ve kuvvetinin şiddetinden, Sana emânet ediyorum! Muhakkak Sen, emâneti koruyansın; hükmü nâfiz olansın; kazâsı gâlib olansın! Yâ Ahkeme’l-Hâkimîn ve yâ Esrae’l-Hâsibîn ve yâ Ekrame me’mûlin ve ecvede mes’ûlin yâ Hayyu yâ Kayyûmu yâ Kadîmü yâ Ferdu yâ Vitru yâ Ehadu yâ Samedu yâ men lem yelid ve lem yûled ve lem yekun lehû küfüven ehad! Yâ Azîzu Yâ Vehhâbu Salla’llâhu alâ hayr-i halkihî Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecma’în! Âmin!”

Bu ayın son Çarşamba gününde de iki rek’at namaz kılınması; bu namazda her rek’atte bir Fatiha ve on bir İhlâs-ı Şerif okunması; namazdan sonra da on bir istiğfar ile, on bir salavât-ı şerîfe okunması tavsiye edilmiştir.

Sadakanın bu aya özel bir konumu yoktur. Diğer aylarda olduğu gibi, bu ayda da sadaka vermeye devam etmelidir.

Dipnotlar:

1- Buhârî, Kitâbu’l-Hac, H. No:777

2- Buhârî, Kitâbu’t-Tıp, H. No: 1927